

TIPS VOOR BEVOEGD EN VOLDOENDE BEWEGINGSONDERWIJS

voor scholen

In deze handreiking staan tips voor schoolleiders voor het aanbieden van minimaal twee lessen bevoegd bewegingsonderwijs per week.

In het Bestuursakkoord is met het primair onderwijs de norm bewegingsonderwijs afgesproken: vanaf 2017 minimaal twee lessen per week bewegingsonderwijs onder begeleiding van een bevoegde leerkracht. Uit eerdere monitors blijkt dat niet alle basisscholen voldoen aan deze norm. In deze handreiking staat een selectie van tips om scholen op weg helpen in het voldoen aan de norm bewegingsonderwijs. Lees ook het [onderzoeksrapport over bewegingsonderwijs](#) voor alle conclusies en aanbevelingen en de [handreiking voor gemeenten](#).

Stel een visie met ambities voor bewegingsonderwijs op

Zorg voor een visie op het vak bewegingsonderwijs. In deze visie moet het gaan over: de ambities die je wilt bereiken met het bewegingsonderwijs, de knelpunten die (nog) een rol spelen; hoe knelpunten opgelost kunnen worden en wat de school volgend jaar bereikt wil hebben.

Laat je inspireren door de ambities van de gemeente op het gebied van sport en bewegen. Vaak zijn er meer overeenkomsten dan waar scholen weet van hebben.

Kijk of je het thema bij het schoolbestuur kunt inbrengen. Door op bestuursniveau een ambitie te formuleren, kunnen ideeën, visies en kosten tussen schoolleiders worden gedeeld.

Inventariseer wie in de school aanjager wil zijn voor dit thema. Kijk specifiek naar bevoegde groepsleerkrachten die al bewegingsonderwijs geven of de vakleerkracht die hiervoor wordt ingezet. De aanjager kan aandacht voor het thema behouden en collega's motiveren.

Werk goed samen met de gemeente

Stel een coördinator bewegingsonderwijs aan binnen de school. Daarmee is er een vast contactpunt voor de gemeente en andere scholen voor dit thema.

Zoek actief contact met de gemeente over bewegingsonderwijs. Niet alleen over het aantal uren dat de accommodatie wordt gebruikt, maar zoek ook contact over de ambities van de gemeente, van de school en eventuele knelpunten die daarbij worden ervaren.

Verdiep je in de mogelijkheden die de gemeente biedt. Vaak zijn buurtsportcoaches in gemeenten actief die ook contact hebben met sportverenigingen. Ga het gesprek aan met de gemeente of de buurtsportcoaches om te inventariseren wat dit contact voor de school kan betekenen.

Geef concrete verbeterpunten terug aan de gemeente. Gemeenten benoemen dat zij dit nog weinig terugkrijgen van scholen, bijvoorbeeld als het gaat om aanvullingen van de inventaris in de accommodatie. Ga open het gesprek hierover aan, waarbij aandacht is voor elkaars verantwoordelijkheden en ontdek waar jullie elkaar kunnen aanvullen.

Vakleerkracht:

“Het belangrijkste is dat het thema door het hele team wordt gedragen. Leerkrachten moeten ook de meerwaarde zien van meer en goed bewegen. Het helpt als je als bestuur dit uitdraagt. Dan is het automatisch ook een thema dat de leerkrachten en de ouders bereikt.”

Zet in op bevoegde groepsleerkrachten en vakleerkrachten

Bespreek met bevoegde groepsleerkrachten of zij plezier halen uit het geven van bewegingsonderwijs. Motivatie van de groepsleerkracht lijkt een belangrijke voorspeller van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs.

Bespreek of de bevoegde groepsleerkrachten aan meerdere klassen bewegingsonderwijs kunnen geven, wanneer niet elke groepsleerkracht bevoegd is.

Inventariseer welke groepsleerkrachten interesse hebben om hun bevoegdheid te halen. In het schooljaar 2019-2020 kan deze opleiding met subsidie van het Rijk gratis worden gevolgd.

Ondersteun groepsleerkrachten door coaching of lesideeën. Buurtsportcoaches en vakleerkrachten kunnen hierin ondersteunen.

Werk samen bij het inhuren van vakleerkrachten. In sommige gemeenten zijn vakleerkrachten in te huren. Dit kan voordelig zijn voor scholen als het gaat om werving- en werkgeverskosten. Ook kunnen scholen samen met andere scholen vakleerkrachten aannemen.

Zorg voor voldoende binding van de vakleerkracht(en) bij de school en bij collega's. Wanneer er voor- of naschools sportaanbod wordt geboden, kijk dan of de vakleerkracht hiervoor kan worden ingezet. Zo leert de vakleerkracht ook de leerlingen beter kennen.

Kijk ook naar aanvullende ondersteuning bij de les bewegingsonderwijs, door bijvoorbeeld stagiaires van de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO) in te zetten.

Schoolleider:

“Voor de financiering van vakleerkrachten romen alle scholen een bepaald bedrag af naar het bestuur. Dit wordt beschikbaar gesteld voor het inzetten van een vakleerkracht voor een uur per week op de scholen.”

Blijf in gesprek over reisafstand sportaccommodatie

Soms kost het reizen van en naar de sportaccommodatie veel tijd, ook wanneer deze zich binnen één kilometer van de school bevindt. Het is voor een gemeente niet altijd mogelijk om de accommodatie naast de school te plaatsen.

Blijf in gesprek met de gemeente over de mogelijkheden en oplossingen, indien reisafstand een belemmering is. Zorg dat beide partijen zoeken naar een oplossing.

Wees creatief in het zoeken naar oplossingen.

Laat bijvoorbeeld meerdere groepen tegelijkertijd sporten in de sportaccommodatie, zodat busvervoer minder vaak hoeft te worden ingezet. Uiteraard moet de accommodatie hiervoor wel toereikend zijn. Een andere oplossing kan zijn om twee lesuren bewegingsonderwijs achter elkaar te geven, in plaats van twee aparte lesuren.

Schoolleider:

“Het grootste probleem is dat de gymzaal op 800 meter ligt. Daardoor kost het halen en brengen van de leerlingen veel tijd (totaal een half uur). Dit kunnen we wel aanklaarten bij de gemeente, maar er is geen andere optie. We gymmen nu twee lesuren achter elkaar. We hebben eerst een gymles met toestellen, dan korte pauze en dan spellen.”

Schoolleider:

“Een tip is om een duidelijke coördinator aan te stellen binnen de school. Deze coördinator heeft wat taakuren hiervoor en zorgt dat alle zaken rondom bewegingsonderwijs goed worden afgestemd. Hij of zij regelt bijvoorbeeld de plannings en afstemming met accommodatie. Daardoor is er duidelijk één contactpersoon voor ons intern, maar ook voor externen. Omdat alles gecentraliseerd is, kan de coördinator ook bepaalde keuzes beter en makkelijker maken.”